

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

27 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Constantin Cojocari în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2020, în cauza penală prindu-l pe

Șova Artiom XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. instanța de fond: 30.09.2014-23.12.2014 ;

2. instanța de apel: 24.10.2019-06.07.2020;

3. instanța de recurs: 24.08.2020-27.01.2021.

a c o n s t a t a t

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2014, Șova Artiom a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 27, 186 alin. (2), lit. b), c), d), art.186 alin. (2), lit. b), c), d), art.187 alin. (2), lit. e), f), art. 287 alin.(2), lit. b) Cod Penal și condamnat:

-în baza art. 27,186 alin.(2), lit.b), c), d) Cod penal - 1 an închisoare;

-în baza art. 186 alin.(2), lit.b), c), d) Cod penal - 2 ani închisoare;

-în baza art. 187 alin.(2), lit.e), f) Cod penal - 3 ani 6 luni închisoare;

-în baza art.287 alin.(2), lit.b) Cod penal – 3 ani închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit definitiv lui Șova Artiom pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani.

În baza art.85 Cod penal, la pedeapsa stabilită a fost adăugată parțial pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătoriei Militare din 16 octombrie 2013 pe un termen de 1 an. Definitiv s-a stabilit lui Șova Artiom Iurie închisoare pe un termen de 6 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semînchis.

Prin aceeași sentință, au fost condamnați și inculpații Șova Ghenadie și Bambuleac Mihai, în privința cărorarea decizia nu a fost contestată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Șova Artiom, acționînd cu intenție directă și în participație cu minorul XXXXX la data de 26 august 2014, aproximativ pe la orele 00³⁰-01⁰⁰, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, s-a deplasat spre magazinul alimentar „Odido”, ce aparține SRL „Modanstal” și este amplasat pe str. Călărași nr. 68, mun. Chișinău, unde, în vederea realizării intenției sale criminale, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor și admițînd în mod conștient survenirea acestor urmări, împărțînd rolurile între ei, în timp ce XXXXX a stat de pîndă în apropierea magazinului indicat, dînsul a deteriorat ușa de la intrare și a pătruns în incinta magazinului indicat, de unde, a sustras pe ascuns 9 pachete de țigări „Kent HD infina” la prețul de 22 lei fiecare, în sumă totală de 198 lei, 21 baterii „Duracell” la prețul de 8 lei 50 bani fiecare, în sumă totală de 178 lei 50 bani, 12 baterii „Duracell turbo” la prețul de 12 lei 50 bani fiecare, în sumă totală de 150 lei, 10 pachete de țigări „Winston X style 100” la prețul de 17 lei fiecare, în sumă totală de 170 lei, 5 pachete de țigări „Kent novare” la prețul de 22 lei fiecare, în sumă totală de 110 lei, 6 pachete de țigări „Vog lilac” la prețul de 17 lei fiecare, în sumă totală de 102 lei, 4 pachete de țigări „Davidoff gold” la prețul de 25 lei fiecare, în sumă totală de 100 lei, 3 pachete de țigări „Parlament Nigh 3” la prețul de 32 lei fiecare, în sumă totală de 96 lei, 4 pachete de țigări „Davidoff” la prețul de 22 lei, în sumă totală de 88 lei, 5 pachete de țigări „Vog blue”, la prețul de 17 lei fiecare, în sumă totală de 85 lei, 5 pachete de țigări „Vog mentol”, la prețul de 17 lei fiecare, în sumă totală de 85 lei, 3 pachete de țigări „Vog platinum” la prețul de 25 lei fiecare, în sumă totală de 75 lei, 5 pachete de „Preservative lex” la prețul de 14 lei 50 bani fiecare, în sumă totală de 72 lei 50 bani, 6 pachete de țigări „Vog lilas” la prețul de 17 lei fiecare, în sumă totală de 102 lei, 8 pachete de țigări „Winston X S” la prețul de 18 lei fiecare, în sumă totală de 144 lei, un salam „Tiraspol” de 2,2 kg, la prețul de 68 lei și 45 bani per kilogram, în valoare totală de 150 lei 50 bani, precum și banii din aparatul de casă în sumă de 436 lei, după ce cu bunurile sustrate a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzîndu-i astfel părții vătămate o daună materială în proporții considerabile, în sumă totală de 2342 lei 50 bani.

Tot Șova Artiom, acționînd cu intenție directă și în participație cu minorul XXXXX la data de 26 august 2014, aproximativ pe la orele 01:00-02:00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, s-a deplasat spre magazinul alimentar „Odido”, ce aparține SRL „Mondanstal” și este amplasat pe str. Călărași nr. 68, mun. Chișinău, unde, în vederea realizării intenției sale criminale, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor și admițînd în mod conștient survenirea acestor urmări, împărțînd rolurile între ei, în timp ce XXXXX a stat de pîndă în apropierea magazinului indicat, dînsul a deteriorat ușa de la intrare și

a pătruns în incinta magazinului indicat, de unde, a încercat să sustragă pe ascuns un calculator de model „Asus” la prețul de 3000 lei, trei pachete de paste „Baneasa” a câte 1 kg, la prețul de 18 lei 90 bani fiecare, în sumă totală de 56 lei 70 bani, un gel de duș „Palmolive” de 500ml, la prețul de 65 lei 90 bani, un gel de duș „Citrona” de 400ml, la prețul de 13 lei 50 bani, un gel de duș „NIVEA Free Time” de 500ml, la prețul de 60 lei 90 bani, două pachete de arpacaș de orz mărunț „Bunetto” la prețul de 6 lei 20 bani fiecare, în sumă totală de 12 lei 40 bani, 10 pachete de țigări „Winston Super Slims Silver” la prețul de 16 lei fiecare, în sumă totală de 160 lei, o spumă de ras „Arco” de 200ml, la prețul de 31 lei 50 bani, 2 pachete de țigări de „Wind Flavor” la prețul de 6 lei 50 bani fiecare, în sumă totală de 13 lei, 2 pachete de țigări „Davidoff classic” la prețul de 25 lei fiecare, în sumă totală de 50 lei, 10 pachete de țigări „Winston Silver” la prețul de 16 lei fiecare, în sumă totală de 160 lei, 3 pachete de pîrjoale din pește „Gospodar” a câte 250gr, la prețul de 11 lei fiecare, în sumă totală de 33 lei, 5 pachete de perișoare din pește „Gospodar” a câte 250gr, la prețul de 11 lei fiecare, în sumă totală de 55 lei, o cutie de gingerică în sos de tomate „Gospodarocica” de 250 gr, la prețul de 6 lei 90 bani, șapte pateuri de masă - porc „Aro” de 100 gr. la prețul de 4 lei 80 bani fiecare, în sumă totală de 33 lei 60 bani, un pachet de orez rotund „Crasnodar Perlina” de 1 kg, la prețul de 17 lei 15 bani, un pachet de orez „Crasnodar Bunetto” la prețul de 16 lei 50 bani, un pachet de orez lung „Bunetto” la prețul de 13 lei 20 bani, o sticlă de vodcă „Mernaya” de 1L, la prețul de 139 lei 50 bani, o sticlă „Perfect clasic” de 0,7L, la prețul de 73 lei 75 bani, o spumă „Gillette Regular” de 200 ml, la prețul de 38 lei, un gel de duș „Nivea for Men” de 500 ml, la prețul de 60 lei 90 bani, un șampon „Pantene Pro-v” la prețul de 71 lei 50 bani, un șampon „H&S” de 400 ml. la prețul de 79 lei 90 bani, un deodorant corporal „Rexona Men” de 150ml, la prețul de 34 lei 50 bani, trei spreziuri „Nivea Deo” de 150 ml, la prețul de 42 lei 90 bani fiecare, în sumă totală de 128 lei 70 bani, un gel de ras „Gillette sensitiv skin” de 200ml, la prețul de 38 lei, un stick „Mennen Speed” de 150 ml, la prețul de 28 lei 90 bani, rezerve „Gillette Fusion” (+gel 200ml gratis) la prețul de 394 lei 90 bani, un șampon „H&S” de 750 ml+200 ml gratis, la prețul de 133 lei 90 bani, o sticlă de „Desert Perfect” de 0,75L, la prețul de 71 lei 90 bani, după care cu bunurile sustrate a încercat să părăsească locul săvârșirii infracțiunii, însă n-au reușit să-și ducă intenția pînă la capăt, din motive independente de voința sa, fiind observat și reținut de către agenții de pază, astfel atentînd la cauzarea părții vătămăte a unei daune materiale în proporții considerabile, în sumă totală de 5074 lei și 70 bani.

Astfel, instanța de judecată a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate, Șova Artiom și XXXXX au comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal al RM, individualizate prin „furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei personae, săvîrșită de două sau mai multe personae, prin pătrundere în încăperi și cu cauzarea

de daune în proporții considerabile”, precum și infracțiunea prevăzută art. 27, 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod Penal, individualizată „*tentativă de furt, adică acțiunea intenționată îndreptată nemijlocit la sustragerea pe ascuns a bunurilor altei personae, săvârșită de două sau mai multe personae, prin pătrundere în încăperi și cu cauzarea de daune în proporții considerabile care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-a produs efectul.*”

Șova Artiom, la 31 august 2014, în jurul orelor 04:00 min., împreună cu fratele său Șova Ghenadie și Bambuleac Mihai, precum și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, în timp ce se aflau în apropierea gheretei comerciale "Dorința" situate pe str. Ion Creangă nr. 1, mun. Chișinău și observându-i pe Dumbravă Ion, Sandachi Ion și Grigoreț Denis care mergeau prin apropiere, s-au apropiat de ultimii și fără careva motiv au inițiat un conflict, exprimându-se în adresa acestora cu cuvinte obscene.

Ca urmare, minorul Șova Ghenadie în participație cu persoanele menționate, continuând acțiunile sale ilegale și în vederea atingerii scopului său infracțional, conștientizând că se află în loc public, exprimând demonstrativ o vădită lipsă de respect față de societate, acționând intenționat, cu obrăznicie deosebită, continuând să se exprime cu cuvinte obscene și încâlcind grosolan ordinea publică, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și admițând în mod conștient survenirea acestora, fără careva motive întemeiate, i-au agresat fizic pe Dumbravă Ion, Sandachi Ion și Grigoreț Denis, totodată aplicând față de acestea violență fizică nepericuloasă pentru viață și sănătate, manifestate prin lovirea cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului ultimelor și numai la intervenție colaboratorilor de poliție care se deplasau prin apropiere au fost curmate acțiunile infracționale a lui.

În rezultatul acțiunilor violente comise în participație de minorul XXXXX, părții vătămate Grigoreț Denis i-au fost cauzate traumatism sub formă de echimoze cu edem al țesuturilor moi și excoriații la nivelul feței, echimoze la nivelul membrului superior stâng și torace pe stângă, care conform raportului de constatare medico-legală cu nr. 4388 din 01.09.2014 se califică ca vătămări corporale neînsemnate, iar părților vătămate Dumbravă Ion și Sandachi Ion li-au fost cauzate durerii fizice.

Tot Șova Artiom, la 31 august 2014, în jurul orelor 04:15 min., aflându-se în apropierea gheretei comerciale "Dorința" situate pe str. I. Creangă nr.1, mun. Chișinău în timp ce împreună cu XXXXX, Bambuleac M. și alte persoane comiteau infracțiunea de huliganism cu aplicarea violenței nepereculoase asupra lui Grigoreț Denis, urmărind scopul dobândirii ilicite și gratuite a bunurilor altei persoane, prin exces de autor, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea

acestora, a smuls de la gâtul ultimului lănțșor cu cruce din argint în valoare de 1100 lei și un alt lănțșor de argint cu valoarea de 1800 lei.

Tot atunci, Șova Artiom continuând acțiunile sale ilegale și în vederea realizării scopului său infracțional, insistent îl întreba pe Grigoreț Denis dacă acesta mai are asupra sa mijloace bănești, concomitent aplicându-i mai multe lovituri cu mâinile și picioarele în diferite regiuni ale corpului, ca urmare provocându-i traumatism sub formă de echimoze cu edem al țesuturilor moi și excoriații la nivelul feței, echimoze la nivelul membrului superior sting și torace pe stingă, care conform raportului de constatare medico-legală cu nr. 4388 din 01.09.2014 se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

În rezultatul acțiunilor ilegale comise de Șova Artiom, intenționat și în mod deschis i-a sustras părții vătămate Grigoreț Denis bunurile materiale nominalizate, căuzându-i o daună materială considerabilă în sumă totală de 2900 lei.

Astfel, instanța de judecată a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate, Șova Artiom, XXXXX și Bambuleac Mihai, au comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod Penal, individualizată prin *„huliganism - adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite de două sau mai multe persoane”*,

La fel, instanța de judecată a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate, Șova Artiom a comis infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2), lit. f) Cod Penal, individualizată prin *„jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoanei cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.”*

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată a declarat apel avocatul Cojocaru Constantin în numele inculpatului Șova Artiom și inculpatul, în care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să se dispună achitarea inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2020, au fost respinse ca fiind depuse peste termen apelurile declarate de către avocatul Cojocaru Constantin în numele inculpatului Șova Artiom și inculpatul, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei adoptate, instanța de apel a constatat că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din data de 23 decembrie 2014, inculpatului Șova Artiom nu a fost prezent la data de 23 decembrie 2014, când a avut loc deliberarea și pronunțarea sentinței pe cauză respectivă, însă necatînd la acest fapt, deși în cerere de apel se face mențiunea că inculpatul nu s-a prezentat în ziua de 23 decembrie 2014 în instanța de judecată pe motiv că era bolnav, acest fapt nu poate fi

reținut de Colegiul penal, or, în acest sens, nu au fost prezentate careva probe pertinente și concludente.

Mai mult ca atât, Colegiul penal a remarcat că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din data de 17 decembrie 2014, inculpatul Șova Artiom a fost prezent în ședința de judecată, prin urmare, dânsul a cunoscut că deliberarea și pronunțarea sentinței pe cauza penală va avea loc la data de 23 decembrie 2014, însă după pronunțarea sentinței, inculpatul nu s-a prezentat și nu s-a interesat de soarta dosarului, deși știa cu certitudine că la data de 23 decembrie 2014, instanța de judecată se va pronunța pe cauza penală de învinuire a sa, însă a înaintat cerere de apel, după 15 zile, în interiorul căruia inculpatul urma să declare apel împotriva sentinței de condamnare.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, deși sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2014, a fost pronunțată în lipsa inculpatului Șova Artiom, acesta urma să se intereseze de hotărîrea luată de către instanța de judecată, mai ales avînd în vedere că dânsul avea calitate procesuală de inculpat, ceea ce nu a făcut, dar a depus apel tocmai la data de 17 septembrie 2019, adică peste o perioadă mai mare de 4 ani de la pronunțarea sentinței.

Astfel, s-a conchis că, apelul declarat de inculpatul Șova Artiom și avocatul Cojocaru Constantin, nu poate fi repus în termen, dat fiind faptul că nu au fost elucidate careva motivele prevăzute de legiuitor la art. 403 Cod de procedură penală, or, în cererea de apel lipsesc careva motive întemeiate în vederea circumstanțelor de ordin obiectiv, a căror producere nu depinde de voința titularului dreptului de apel (calamitate naturală, accident, boală, etc.).

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Cojocari Constantin în numele inculpatului, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceiași instanță în alt complet de judecată.

În motivarea celor solicitate, apărătorul susține că inculpatul Șova Artiom nu a fost prezent la pronunțarea sentinței, fiind în imposibilitate de a se prezenta, deoarece la data de 23 decembrie 2014 era bolnav, despre care fapt a informat telefonic instanța de judecată prin intermediul grefierului. Astfel, inculpatul nu a cunoscut despre sentința de condamnare și nu a avut posibilitatea de a o contesta cu apel, or, copia acesteia a primit-o la 07 octombrie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoare de expediere și ștampila de pe plic.

Astfel, consideră că cererea de apel urma a fi repusă în termen, iar sentința instanței de fond casată, dat fiind faptul că la condamnarea inculpatului, instanța nu a ținut cont de faptul că infracțiunea a fost săvârșită de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani, de contribuirea activă la

descoperirea infracțiunii, de faptul că inculpatul are un copil minor la întreținere, a recunoscut vinovăția și se caracterizează pozitiv.

6. La recursul ordinar declarat de către avocatul Cojocari Constantin. în numele inculpatului, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

7. Verificând argumentele recursului ordinar în raport cu actele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal consideră că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Din conținutul recursului ordinar declarat de către avocatul Cojocari Constantin în numele inculpatului, se evidențiază dezacordul cu decizia instanței de apel invocând că, instanța de apel eronat nu a luat în calcul argumentele expuse de către acesta în apel și a respins nefondat apelul ca fiind declarat peste termen.

Colegiul penal menționează că, potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Conform prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Din materialele cauzei rezultă că, sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2014, a fost pronunțată public la aceeași dată. Potrivit conținutului procesului-verbal al ședinței de judecată din 23 decembrie 2014, avocatul Untilă Vasile care acorda asistență juridică inculpatului fost prezentă la ședința de judecată în cadrul căreia a fost pronunțată sentința, recepționându-o contra semnătură, fapt confirmat prin recipisa anexată (*f.d. 163 Vol. V*).

Drept urmare, avocatul inculpatului Cojocari Constantin în comun cu inculpatul, la data de 17 octombrie 2019 depun apel, care a fost declarat ca fiind tardiv de către instanța de apel și argumentat a respins apelul respectiv (*f. d. 237, vol. V*).

Astfel, apărătorul inculpatului susține că, ultimul a făcut cunoștință cu sentința abia la data de 07 octombrie 2019, dată la care a ajuns copia sentinței, fapt confirmat prin aviz (*f.d.189, vol. V*), motiv din care apelul declarat la 17 octombrie 2019 este în termen.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiate alegațiile apărării, or, orice persoană antrenată într-un proces de judecată este obligată să se intereseze de cursul acestuia.

Cu referire la faptul că, inculpatul nu s-a prezentat la pronunțarea sentinței din motive de sănătate și că acest fapt ar fi generat depunerea apelului cu depășirea

termenului stabilit, Colegiul penal reține întemeiată concluzia instanței de apel prin care a respins acest argument, punctând că „nu au fost prezentate careva probe pertinente și concludente în vederea demonstrării faptului că inculpatul nu s-a prezentat în ziua de 23 decembrie 2014 în instanța de judecată pe motiv că era bolnav”

Prin urmare, ținând cont de cele menționate, depunerea apelului de către inculpat și apărătorul acestuia, a avut loc cu omiterea termenului legal, or, potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile din data primirii copiei sentinței.

Astfel, în cazul recunoașterii apelului ca tardiv, instanța de apel nu mai examinează legalitatea și temeinicia apelului, adică nu poate fi vorba despre o examinare în fapt și în drept a hotărârii atacate, ceea ce înseamnă că nu se verifică fondul cauzei. Așadar, sentința a rămas definitivă la data expirării termenului de apel.

De asemenea, Colegiul penal ține să sublinieze în această situație jurisprudența CEDO, cauza *Vieru v. Republica Moldova*, nr. 25763/10 din 18.06.2019, prin care Curtea a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului „*res judicata*”, care indică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești.

Urmare celor expuse mai sus, recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Constantin Cojocari în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Șova Artiom XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *24 februarie 2021*.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan